PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Niin, kesäsiirtolalukukausien opetukset? Silloin näki, etteivät kaikki perheet voineet hyvin. **MATTI SUMMANEN KOULUPÄIVÄKIRJA-KOLUMNISSA**

27.06.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 3.57
ja laskee kello 22.49
Oulussa kello 2.24
ja laskee kello 0.18

Päivän sana

27.6. Minä parannan heidät heidän uskottomuudestaan. Minä rakastan heitä omasta tahdostani, vihani on väistynyt heistä pois. Hoos. 14:5
28.6. Jumalan laupeus on kuitenkin niin runsas ja hän rakasti meitä niin suuresti, että hän teki meidät, rikkomustemme tähden kuolleet, eläviksi Kristuksen kanssa. Ef. 2:4–5

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Elviira, Elvi
Huomenna torstaina: Leo

Mietelause

Olet lamppu,
joka loistaa valoaan ympärilleen.
Olet kesätuuli,
jonka poissaolo huomataan,
kaikkialla.

Katri Korolainen

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

KOULUPÄIVÄKIRJA

Kesälukukausi

Koululaiset ovat nyt kesälaitumillaan. Niinpä onkin aika avata päiväkirja puolen vuosisadan takaa. Olin opettajakokelas, palasin opiskelukaupungista kotiseudulle. Uittohommat oli edellisinä kesinä koettu, olisiko jo nyt aika hankkia kesätyöpaikka, joka koskettaisi tulevaa opettajauraa.

Niinpä pääsin kotikaupungin koululaisten kesäsiirtolan ohjaajaksi. Seuraavina kesinä apulaisjohtajaksi ja johtajaksi.

Nuo kesälukukaudet opettivat nuorelle, kohta valmistuvalle opettajalle paljon. Paikka oli ihanteellinen, Saimaan rannalla lähellä kaupunkia. Oli alahuvila, jossa tytöt yöpyivät, oli ylähuvila, jossa pojat.

Kesäsiirtola oli tarkoitettu niille oppilaille, joilla ei kodin vähävaraisuuden vuoksi ollut mahdollisuutta nauttia hetkeäkään kesän riemuista vailla taloudellista huolta.

Huomasi, että kunnon ruoka, puhdas nukkumapaikka ja kivat leikkikaverit olivat lapselle mannaa, ne toivat onnentunteen.

Eiköpä tämä aika karsi turhina menorönsyinä juuri nämä sosiaaliset toiminnat pois. Ajatellaan, että onhan Puuhamaat, Muumimaailmat, Tykkimäet, Särkänniemet ja Linnanmäet, puhumattakaan kylpylöistä.

Niin, kesäsiirtolalukukausien opetukset? Silloin näki, etteivät kaikki perheet voineet hyvin. Kuitenkin nuo oppilaat tulevat joka aamu kouluun, kun syyslukukausi alkaa. Kesäsiirtolassa opettajakokelas oppi, että helppoa on opettajaa niitä, joilla luistaa, mutta entä nämä, joilla koti tulee mukana kouluun. Kaikkine vaikeuksineen.

Yksikään päivä ei ollut helppo. Kun sai ala- ja ylähuvilan lapset nukkumaan, voi katsella Saimaan väylälle, kuinka juhannuksen viettäjät ajelivat paateissaan saariin ja rannoille.

Mutta sitten parahtaa: poika ryntää ohjaajan huoneeseen ja sanoo, että Make karkasi. Niinpä juoksen kesäyössä läheisen Saimaan kanavan yli johtavan rautatiesillan päähän. Näen että Make juoksee kanavan yllä kiskoilla. Eipä siinä voinut muuta kuin toivoa, että juna ei juuri nyt tulisi.

Nopeat soitot kansakoululautakunnan sihteerille (nykyisinhän hänen työnsä on ottanut hoteisiinsa kokonainen kouluvirasto!). Kokenut ope lohduttaa noviisia. Minä hoidan. Hän tuo Maken aamulla siirtolaan.

Sitten ollaan jo valmis opettaja ja Pien-Saimaan saaressa, minilaivalla on tultu, vain keittiökatos valmiina. Ei kun teltat pystyyn ja leiri päälle.

Lapset ovat hajaantuneet etsimään saaren koloista suklaalevyjä. Kunnes tulee sana, että yksi poika on uinut takarannan vastaisen salmen ja karannut. Soudan kaksi kilometriä kyläkaupalle, sillä siellä käy linjuri. Ei poikaa ollut siellä. Kun palaan leirille, poika kuivattelee vaatteita. Leirillä oli sittenkin kivempaa kuin vapaassa maailmassa.

Noina ”kesälukukausina” nuori opettaja sai itse opetusta: on soudettava siihen suuntaan, mihin nämä lapset pyrkivät.

Ja koetettava tavoittaa heidän tahtomuksiaan. Siinäpä olikin oppia koko opettajauralle, luokkaan.

MATTI SUMMANEN
on vantaalainen kirjailija ja opettaja.

matti.summanen@pp1.inet.fi

RAVIT

Ranskasta Ruotsin kautta Rovaniemelle

Juhannuksena ravattiin ympäri Suomea. Rovaniemellä perinteisen juhannusmailin voiton vei Victoria Sisu.

Victoria Sisu on oiva esimerkki raviurheilun kansainvälisyydestä. Ruotsissa syntyneen 8-vuotiaan tamman omistaa ruotsalainen Stall Zeno, sitä valmentaa torniolainen **Petri Salmela** ja Rovaniemellä ohjissa oli rovaniemeläinen **Petteri Joki**. Kevään Victoria Sisu kilpaili Ranskassa ja menestyi asiallisesti. Huhtikuussa tamma oli mukana myös Finlandia-ajossa ja kilpaili sen jälkeen Ruotsissa.

Petri Salmela on yksi monista suomalaisista kansainvälisistä raviammattilaisista. Hänellä on tallit Torniossa sekä Ruotsin puolella Bodenissa ja Tukholman lähellä Arlandassa. Hevosia on valmennuksessa noin sata.

Victoria Sisu on oiva esimerkki raviurheilun kansainvälisyydestä.

”Tukholmassa käyn kerran viikossa ja muutaman päivän olen Bodenissa. Kotipaikka on vaimon luona Torniossa. Koordinointiahan tämä vaatii”, Salmela totesi voittajahaastattelussa.

ANTTI SAVOLAINEN

MARITA WAENERBERG

Amanda Laine valmistautuu ajolupakokeeseen valjastamalla Enni Honkasen Tyyne-ponia. Honkasen koe on jo ohi.

Suuri Ponileiri keräsi 50 osallistujaa

Juhannusviikolla järjestetyn leirin ohjelmaan mahtui ajoharjoitusten lisäksi uintia ja saunomista.

Ida Kallioinen volttaamassa ajokokeessa. Kallioinen on ratsastanut koko ikänsä, mutta ennen leiriä ajokertoja oli takana vain kolme.

KOKEMÄKI (MT)
Suuri Ponileiri järjestettiin Kokemäellä toista kertaa. Viime torstaina päättyneelle leirille osallistui 50 lasta ja nuorta ja 32 ponia.

Tänä vuonna ohjelmasta oli pudotettu ratsastus ja valmennus, koska osallistujia oli niin paljon. Leirillä keskityttiin harjoittelemaan ajamista ja valjastamista. Osa suoritti leirin päätteeksi poniajolupakortin.

Halukkaita leirille oli lähes kaksi kertaa niin paljon kuin leiripaikkoja. Tulijoita oli ympäri Suomen. Nuorimmat olivat alle kouluikäisiä, vanhimmat yläasteella.

Oma poni ei ole välttämätön
Poniraviharrastajia on Suomessa muutamia tuhansia. Kustannukset pitävät määrän pienehkönä.

”Ponin hankinta on ongelmakohta, koska kaikilla ei ole siihen varaa”, sanoo leirin ohjaaja ja Hippos ry:n nuorisovastaava **Elina Hirvonen**.

Ravinuorten toimintaan pääsee kuitenkin mukaan ilman omaa ponia. Raviradasta riippuen tarjolla on erilaisia harrastusryhmiä ja kursseja.

Ohjaaja **Sanna Nyyssönen** lisää, että harrastuksessa voi päästä alkuun lainaamalla ponia entiseltä harrastajalta. A-kategoriassa eli 107-senttisillä tai pienemmillä poneilla ei voi enää kilpailla täytettyään 19.

Loppukoe jännitti leiriläisiä
Leirin viimeisenä päivänä ponikatoksen edusta oli täynnä jännittyneitä nuoria, jotka odottivat vuoroaan ajokokeeseen. Sen jälkeen vuorossa oli vielä teoriaosuus.

Ajolupakokeeseen osallistuville nuorille oli lähetetty poniravien sääntövihko jo ennen leiriä. Osa oli lukenut säännöt viidesti etukäteen, osa tarttui papereihin vasta leirillä.

”Yksi tyttöporukka ilmoitti tänä aamuna, että ’me herättiin jo kuudelta lukemaan sääntöjä!’” Sanna Nyyssönen nauraa.

Pienimmät lapset olivat viimeisenä päivänä jo niin väsyneitä, että he saivat jäädä leirikeskukseen pelaamaan jalkapalloa.

KATJA SAHLSTEDT

Tallityöntekijä Minna Rampa taluttaa Miss Marilyniä talliin lepäämään.

Ohjaaja Elina Hirvonen antaa raviradan tornista ohjeita ajokokelaille.

HEVOSELÄMÄÄ

Tuulispää ja tuulisharja

Ratsastin metsätietä täyttä laukkaa. Painoin hevosen kupeita niin lujaa kuin voin. Annoin suitsia ja kiihdytin laukkaa. Kohta tuli kaatuneita puunrunkoja ja hevonen ohitti esteet vauhdilla. Hölläsin ja taputin pärskähtelevää hevosta. Näyttäisimme vielä kaikille. Unelmoin ratsastamisesta rantahiekalla veden rajassa kuumana kesäyönä. Sitten heräsin siihen, kun joku töni minua olkapäästä.

”Tyttö hyvä, herää herää”, äiti herätteli.

Kerroin unessa ratsastaneeni mustalla hevosella.

”Kunhan et nyt putoaisi sieltä parvelta”, äiti huolehti. ”Siihen on pakko laittaa reunalauta.”

Sanoin äidille haluavani hevosen.

Koulussa meitä oli neljä tyttöä, joista jokainen halusi oman hevosen. Kävimme läheisellä tallilla luomassa lantaa ja vastineeksi saimme ratsastaa. Pian vuokrasimme Paavo-nimisen hevosen. Yhden kaverin vanhemmilla oli iso tontti, jolle hevonen sopi. Kerran ratsastin Paavolla kotipihaan. Painoin ovikelloa ja nukkumassa ollut yötyötä tekevä isäpuoli avasi oven. Paavo työnsi päänsä ovesta sisään isäpuolen suureksi hämmästykseksi.

Jostain syystä Paavo sitten myytiin. Äiti tuli hakemaan minua talleilta ja juoksin autoa vastaan itkien lohduttomasti. Omistaja kertoi, että kyseessä oli issikkatalli ja Paavo myytiin, koska sille oli ottajia. Muutkin tytöt itkivät.

”Ne tekevät siitä makkaraa”, sanoin.

”Älkää nyt tytöt, kyllä tässä jotain keksitään”, äiti lohdutteli.

Päätin, etten koskaan enää ratsasta.

Äiti tuli yöllä ravintolasta.

”Oletko pirpana hereillä”, äiti kysyi, vaikka telkkari oli päällä.

Äiti kertoi, että eräällä raskaana olevalla naisella oli hevonen, joka tarvitsisi liikuntaa joka päivä. Talli oli kuulemma lähellä. Hevonen oli karja-autosta pelastettu entinen kilparavuri, jonka Pirjo oli koulinut ratsuksi. Sanoin lähteväni vaikka saman tien.

Menimme tallille ja tervehdimme Pirjoa. Pirjon maha oli melko iso ja ymmärsin, ettei hän voisi ratsastaa pitkään aikaan. Äiti lähti maneesiin aukomaan ovia. Pirjo puki värisevän hevosen, sillä ei ollut edes talvikarvaa. Hevosen lempinimi oli Manu. Kerroin Pirjolle, että olin aloittanut ratsastuksen viisivuotiaana ja kohta tulisi kymmenen vuotta täyteen.

Manu tuotiin ulos ja heilautin itseni satulaan. Hevonen värisi, heilautteli päätään ja piti korviaan välillä luimussa välillä kuulolla. Aloitimme rennosti kiertämällä pientä pääty-ympyrää. Välillä kiersimme koko maneesin. Ravasimmekin, eikä minulla ollut vaikeuksia.

Hevonen oli aivan ihana. Pirjo oli tyytyväinen, kun en käyttänyt raippaa. Työskentelimme pari tuntia ja lähdimme viemään Manua sisälle. Ilta oli jo pitkällä, kun riisuin hevosen.

Jatkoimme syksyn ja talven, kunnes Pirjo soitti hädissään. Tallin omistaja oli potkaissut Manun pihalle. Lauantaihin mennessä piti löytää uusi talli. Manu oli pillastunut vieraan tallipojan revittyä sitä aitauksesta sisälle.

Äidin kiinteistönvälittäjäsiskon kautta löysimme pienen tilan, jonne Manu pääsi talliin vuohen ja lampaan seuraksi. Sain luvan lähteä Manun kanssa metsään Pirjon tehdessä miehensä kanssa sille kouluratata.

Laukkasimme kuin siinä unessani. Kiemurtelevalla metsätiellä vastaan tuli tuulenkaatoja ja iso oja. Olisin halunnut maastoratsastuskisoihin Manun kanssa, mutta Pirjo pelkäsi, että meille sattuisi jotain. En ollut vielä koskaan pudonnut hevosen selästä. Lupa heltisi.

Kotona ilmoitin, että nyt on saatava kilpailuvarusteet. Isäpuoli lupasi, että saisin ostaa sellaiset kuin halusin. Sain hienot vaatteet, joita sovittelin pitkään peilin edessä. Sunnuntain tullessa lähdimme kilpailuihin. Saimme Manun hevoskärryyn jotenkuten. Se rauhoittui vähitellen.

Kilpapaikalla heitin satulan Manun selkään ja kiipesin sinne perässä. Moni sukulainen oli katsomassa. Siskot tolkuttivat, ettei saanut mokata. Pillin soidessa ratsastin keskelle kenttää tervehtimään. Koko rata sujui ja saimme kannustavia taputuksia. Ensimmäinen sija jaettiin ja saimme palkinnon. Yöllä näin taas unta, jossa oli laukkaamassa Manun kanssa. Ilman satulaa, minä ja hevoseni.

SOILE LEHTO
Nurmijärvi